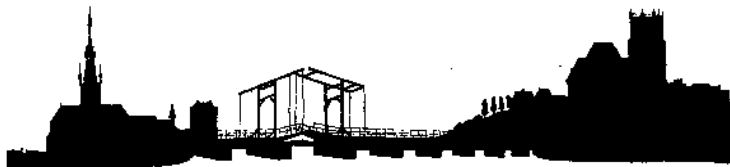

Oudheidkundige Kring "Geertruydenberghe"

Opgericht op 12 november 1974
Omvat de plaatsen Geertruidenberg, Raamsdonk en Raamsdonksveer

MEDEDELINGEN

Hart voor Historie

Colofon:

39e jaargang, nummer 8, september. 2013

Correspondentie:

Nassastraat 13 4931 XE Geertruidenberg

Mededelingen: mariette@marts-art.nl

Website:

oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Rekeningnummer: Rabobank 115600310

UITNODIGING: PRESENTATIE CANON VAN GEERTRUIDENBERG

Datum: donderdag 19 september 2013
Locatie: Theaterzaal van Cultureel Centrum 'De Schattelij' n'
Tijd: 20.00 uur

Donderdag 19 september a.s. vindt in 'De Schattelij' de lancering plaats van de door onze Kring ontwikkelde Canon, welke tot stand is gekomen mede door financiële ondersteuning van de Stichting 800 jaar Stad Geertruidenberg en het Prins Bernhardfonds. Wie de officiële handeling betreffende de Canon zal verrichten houden we nog even geheim.

Onderdeel van het programma is de lezing 'Stadsrechten in Nederland', die verzorgd wordt door Dr. J.C.M.Cox. De heer Cox was secretaris van de gemeente Alkmaar en is daar nu als adviseur aan verbonden. Hij promoveerde destijds op dit onderwerp en kan er boeiend over vertellen.

Het programma luidt als volgt:

20.00 u. Openingswoord Dhr. Jan van Gils, voorzitter OKG
20.05 u. 1^e deel lezing Dr. Cox
20.15 u. Woordje door
20.25 u. Presentatie en uitleg Canon
20.50 u. Pauze
21.15 u. 2^e deel lezing

Wij nodigen u van harte uit om aanwezig te zijn op deze avond.

Bestuur Oudheidkundige Kring
'Geertruydenberghe'

UITNODIGING VOOR DE DAGEXCURSIE NAAR ELBURG

Datum: zaterdag 5 oktober 2013
Tijd: 9.00 uur vertrek vanuit Geertruidenberg – 17.00 uur vertrek vanuit Elburg
Opgeven: vóór 16 september a.s. via het aanmeldformulier op de laatste pagina

Het Bestuur van de Oudheidkundige Kring Geertruydenberghe' nodigt u met veel plezier uit

voor de jaarlijkse excursie per touringcar op 5 oktober a.s. naar de vestingstad Elburg. De talrijke monumentale huizen en pittoreske gebouwen zijn goed bewaard gebleven en het stadje is vrijwel geheel een rijksmonument. Elburg heeft een visserijverleden en de gerestaureerde botters in de haven illustreren dit nog steeds. U bezoekt de stad en de haven.

We genieten na aankomst in Elburg eerst van koffie met gesorteerd gebak in Restaurant 'de Haas'. Daarna maken we een stadswandeling onder leiding van meerdere gidsen.

Na de verzorgde lunch in Restaurant 'Kade 18' krijgt u een presentatie door de Botterstichting over de visserij en de historie van de botters.

Vervolgens gaan we in twee groepen afwisselend naar het Bottermuseum met de naastgelegen botterwerf en de Visafslag. Uiteraard heeft u ook weer een eigen vrij uurtje.

Voor de liefhebbers bestaat er in het programma ruimte om een vaartocht met een botter te maken van 1,5 uur. Op elke botter kunnen maximaal 12 personen meevaren. Het op- en afstappen is eenvoudig en hoeft geen belemmering te zijn als u graag wilt varen. Voor het meevaren op een botter betaalt u € 10,- pp. Wij streven naar een veelvoud van 12 personen om het meevaren aantrekkelijk geprijsd te kunnen houden. Bij een ongunstig aantal deelnemers wordt met u overlegd en volgt restitutie als u niet mee kunt.

Over de historie van de stad hoort u meer in de bus op weg naar Elburg. U ontvangt dan ook het programma met nadere informatie.

Meldt u zich zo snel mogelijk aan door bijgaand inschrijfformulier ingevuld in te leveren. De uiterlijke datum is *16 september a.s.* Het belooft weer een gezellige en leerzame historische dag te worden.

De aanmeldingen worden in volgorde van binnenkomst geboekt, waarbij uiteraard zoals gebruikelijk onze leden en partners voorrang hebben op de introducés. De prijs voor leden is € 39,50 pp. en voor niet-leden € 43,00 pp.

Let op: Annuleringen kunnen niet worden gerestitueerd. Het bestuur kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden.

UITNODIGING: HISTORISCHE PUBLIEKSAVOND

Datum: Donderdag 17 oktober 2013
Locatie: Theaterzaal van Cultureel Centrum 'De Schattelijjn'
Tijd: 19.00 uur
Aanmelden: zie onderstaande tekst

Op donderdagavond 17 oktober 2013 organiseert de Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe' in samenwerking met de 'Stichting Brabantse Bronnen' (SBB) ter gelegenheid van 'Geertruidenberg 800 jaar stad' een historische publieksavond in 'De Schattelijjn' in Geertruidenberg. Drs. Astrid de Beer (SBB/RAT) en Bas Zijlmans (OKK) coördineren de organisatie. Burgemeester Mr. Willemijn van Hees is voor deze avond reeds door de organisatie als 'gast' uitgenodigd en heeft toegezegd te zullen komen.

Drie gerenommeerde historici zullen deze avond, geheel belangeloos, evenzoveel bijzondere aspecten van de vroege Geertruidenbergse geschiedenis belichten. Daarnaast zullen voor één avond enkele relevante en bijzondere relictten worden tentoongesteld, zoals: het onlangs gevonden laat-middeleeuws boek uit het kartuizerklooster van Geertruidenberg; de vitae (levens-

beschrijving) van Sint-Gertrudis (Lat. uitgave 1632); enkele devotieprenten van Sint-Gertrudis; een kopie (of origineel?) van een charter van het kapittel en een hoofd van een middeleeuws hardstenen heiligenbeeld, waarschijnlijk Maria of Gertrudis.

De publieksavond begint om 19.00 uur en duurt tot ± 22.30 uur. Deze avond is gratis bij te wonen met de restrictie dat maximaal 125 plaatsen beschikbaar zijn. Buiten een aantal genodigden zullen de overige aangevraagde plaatsen in volgorde van binnenkomst worden toegewezen. Hierbij wordt opgemerkt dat leden van de Oudheidkundige Kring voorrang hebben. Leden, die deze avond willen bijwonen, kunnen zich vanaf heden per e-mail of schriftelijk aanmelden bij Bas Zijlmans, Strijenlaan 29, 4931 HE Geertruidenberg, e-mailadres: baszijlmans1935@gmail.com

Programma

19.30 uur - Opening door Ir. Jan van Gils (voorzitter OKG/ lid van 'De Handschoen')
Introductie door Drs. Astrid de Beer (SBB/RAT)
19.40 uur - Dr. Jan Sanders (SBB/BHIC). Twee onlangs opgedoken boeken uit het Kartuizerklooster van Geertruidenberg

20.25 uur - Dr. Geertrui van Synghel (Huygens ING). Charters m.b.t. de oprichting van het Bergs kapittel (bestuur van de kerk)
21.10 uur - Pauze
21.40 uur - Prof. Dr. Arnoud-Jan Bijsterveld (SBB/UVT). De legende van Sint-Gertrudis
22.35 uur - Sluiting door Ir. Jan van Gils

Bezoek aan onze tentoonstelling overtreft alle verwachtingen

In de weken vanaf de opening van de tentoonstelling 'Industrieel erfgoed, bedrijf en techniek' op 29 juni jl. tot en met heden, hebben de suppoosten al meer dan 2500 bezoekers geteld. Dit is een overweldigend succes. Niet alleen in aantal, maar ook in diversiteit van de bezoekers. Wat te denken van het voltallig College van B&W dat speciaal op 6 augustus, de middag had uitgetrokken om zich uitgebreid te laten rondleiden door onze ere-voorzitter Bas Zijlmans en onze secretaris, Chris van den Heijkant. Ook zestig brugklassers van het Dongemondcollege brachten een bezoek. De belangstelling voor de tentoonstelling reikt ook nog eens over de gemeentegrenzen. Leden van heemkundekringen uit de verre omgeving, o.m. HKK Onsenoort van de gemeente Heusden,

Drunen, Vlijmen tonen eveneens grote belangstelling. Individuele bezoekers komen niet alleen van dichtbij, maar van heinde en verre, o.a. uit Irak en Italië. De Italiaanse familie benutte het familiebezoek aan Oosterhout, met een uitstapje naar Geertruidenberg, speciaal omdat "opa" in Geertruidenberg aan de Gasthuisstraat woonde. De individuele verhalen en achtergrondinformatie verrijken bovendien de tentoonstelling. De suppoosten die bij toerbeurt de bezoekers te woord staan, genieten van de ruime belangstelling en de verhalen die er bij velen loskomen en verteld worden. Belangrijke informatie wordt nauwgezet bijgehouden als een welkome aanvulling op het beschikbare materiaal.

U kunt de tentoonstelling, met vrienden kennissen en familieleden, nog gaan zien tot en met 14 september a.s.; laat deze unieke gelegenheid niet onbenut. U zult een plezierige middag beleven.

Openingstijden: dagelijks van 13.30-16.30 uur (op zondagen gesloten). De toegang is gratis.

Verslag: Cock Vrijenhoek
Foto: Wim van Alphen
Poster: De Langstraat

Tip: Op onze website www.oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl zijn meer foto's van de opening en de expositie te bewonderen.

Regionaal Archief Tilburg start voorverkiezing voor 'Stuk van het Jaar'

Doe mee en stem op je favoriete archiefstuk!

Het Regionaal Archief Tilburg (RAT) start op 1 augustus 2013 een verkiezing voor het mooiste of meest bijzondere archiefstuk uit de collectie. Tijdens de maand augustus kan iedereen stemmen via de Facebook-pagina van het archief. Dit gebeurt in aanloop naar de landelijke online verkiezing 'Stuk van het Jaar', in oktober tijdens de Maand van de Geschiedenis. Landelijk doen hieraan ruim dertig archieven mee.

Medewerkers en vrijwilligers van het archief droegen hun favoriete stuk aan voor de voorverkiezing. Daaruit kwam een keuze van tien stukken waarop in augustus gestemd kan worden. Een Middeleeuwse akte bekend als 'de sjoelbak', de muurkanten uit de jaren '80, een film uit het Maria Gorettihuis, een aandoenlijke foto van 'Onnozele kinderen', een brief over een lijk in de boterhal en nog veel meer passeert in de maand augustus de revue. Deze voorverkiezing duurt van 1 tot en met 31 augustus 2013. Om de paar dagen komt er een nieuw stuk op het weblog en de Facebookpagina en kan er 'geliked' worden. Eind augustus gaat het winnende archiefstuk, het stuk met de meeste 'likes', door naar de landelijke verkiezing in oktober. Het prijkt dan naast vele andere historische juweeltjes tijdens de Maand van de Geschiedenis op www.onsdna.nl, de site van de gezamenlijke archiefinstellingen Nederland.

Maand van de Geschiedenis

Alle deelnemende archieven presenteren vanaf 1 oktober 2013 hun 'Stuk van het Jaar' op www.onsdna.nl/stukvanhetjaar. Archieven laten door deze verkiezingsactie zien welke interessante, vreemde, mooie, spannende en bijzondere archiefstukken zich in hun depots bevinden. De hele maand oktober kan het publiek stemmen op hun favoriete archiefstuk. Bij de afsluiting van de Maand van de

Geschiedenis wordt de winnaar, het 'Stuk van het Jaar', op ludieke wijze bekendgemaakt.

De landelijke publieksactiviteit 'Stuk van het Jaar' is een initiatief van BRAIN (Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland), Regionaal Archief Tilburg, Bedrijfshistorie Rabobank, Gemeentearchief Gemert-Bakel, BHIC en partners. Via de Facebookpagina van '[Stuk van het Jaar](#)' kunnen belangstellenden de verkiezing van alle deelnemers volgen.

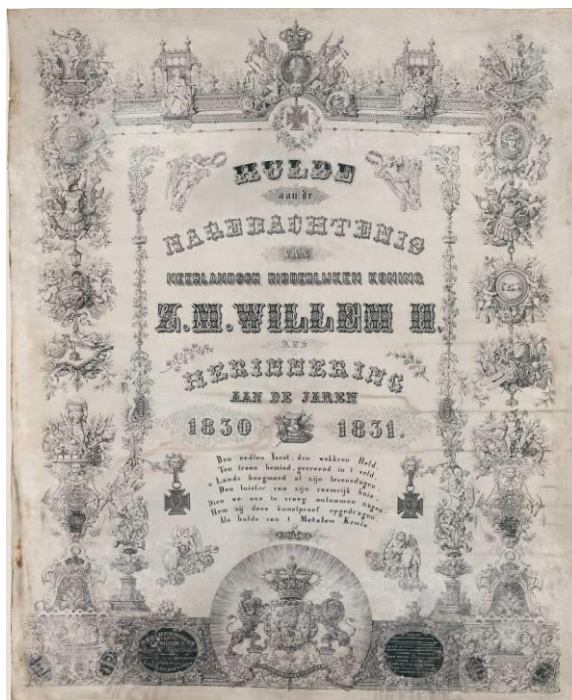

Foto: Pentekening uit 1855 door Eduard Meijer, één van de tien stukken uit de verkiezing. Deze tekening is gemaakt als huldeblijk ter nagedachtenis aan Koning Willem II en de Tiendaagse Veldtocht door de Vereniging Het Metalen Kruis. (collectie Regionaal Archief Tilburg)

DIVERS NIEUWS

Ledenvaria

Overleden: Jan van Helvoort, Geertruidenberg

Nieuws van Erfgoed Brabant

De Erfgoed Academie Brabant is het nieuwe educatieve netwerkcentrum voor cultureel erfgoed, geschiedenis, identiteit, streektaal en volkscultuur in Noord-Brabant. U wordt uitgenodigd voor een eerste kennismaking met de Erfgoed Academie Brabant. Deze vindt plaats op **zaterdag 7 september** van 12.00 u. tot 17.30 uur aan de Universiteit van Tilburg.

Tijdens dit symposium leert en ziet u hoe wetenschappelijke kennis en onderzoek op een spannende manier toegepast kunnen worden in

allerhande educatieve en maatschappelijke projecten. Het programma omhelst verrassende presentaties, waarin onderzoekers en 'vertalers' samen optrekken. Het genoemde symposium is gratis te bezoeken aan de Universiteit in Tilburg. Mensen die geïnteresseerd zijn in het bijwonen van dit symposium kunnen zich persoonlijk aanmelden. Laat u niet beletten eventueel ook andere OKG-leden aan te moedigen dit symposium te bezoeken.

Locatie: Tilburg University (zaalinformatie volgt na aanmelding), Warandelaan 2, Tilburg

Er is voldoende parkeergelegenheid. Reizigers met de trein: uitstappen in Station Tilburg-West.

Aanmelden: moniquegroot@erfgoedbrabant.nl

Nieuws van Stichting BRIE

Stichting Brabants Industrieel Erfgoed nodigt u graag uit voor verschillende dagexcursies (vervoer op eigen gelegenheid):

Energiearrangement op donderdag **26 september** in samenwerking met de Dongecentrale en VVV Geertruidenberg organiseert. Een energiek dagprogramma met een uniek bezoek aan de rijksmonumentale Dongecentrale en een stadswandeling door Geertruidenberg. Het programma ziet er als volgt uit:

9.30 uur Ontvangst met koffie/thee in Grand Café 't Bergsch Backhuys met een inleiding over de ontwikkeling van de electriciteitsvoorziening in Brabant door Cor Knoop, oud-medewerker van de Dongecentrale. Grand Café 't Bergsch Backhuys, Markt 7, 4931 BR Geertruidenberg. Gratis parkeergelegenheid in de parkeervakken op en aan de Markt.

10.30 uur Exclusieve rondleiding in de Dongecentrale onder leiding van de heer Knoop, getiteld "Op zoek naar een nieuwe functie voor historische Bergse grond". Dongecentrale, Centraleweg 16, 4931 NB Geertruidenberg. Er is gratis parkeergelegenheid op het terrein van de centrale. Vervoer van 't Bergsch Backhuys naar de Dongecentrale geschiedt op eigen gelegenheid.

12.15 uur Lunch in 't Bergsch Backhuys.

13.30 uur Stadswandeling door Geertruidenberg onder leiding van een ervaren gids.

16.00 uur Einde programma.

Kosten: € 29,50 pp (overmaken op rekeningnr.

10.38.08.396 t.n.v. Stichting Brabants Industrieel Erfgoed o.v.v. "Energie-arrangement 2013"). Tevens aantal personen opgeven via: brabantsindustrieelerfgoed@gmail.com.

Sigarenarrangement op woensdag **2 oktober 2013** getiteld "Verbroedering met Sigaren".

Het programma ziet er als volgt uit:

09.30 uur Ontvangst met koffie/thee in Sigarenfabriek Scandinavian Tobacco Group te Eersel. Tijdens de rondleiding door deze bijzondere sigarenfabriek maakt u kennis met de grondstoffen, het productieproces en de export van sigaren. Scandinavian Tobacco Group, Nieuwstraat 75-77, 5521 CB te Eersel.

12:00 uur Naar het Streekmuseum "De Acht Zaligheden" in Eersel waar we gebruik zullen maken van de lunch. Streekmuseum De Acht Zaligheden, Kapelweg 2, 5521 JJ Eersel,

13:00 uur Bezoek aan het streekmuseum waar u een indruk krijgt van het agrarische leven in de Kempen van 1850-1950.

14.30 uur Stadswandeling "De contente mens" door het historisch hart van Eersel.

16.30 uur Afsluiting.

Kosten: € 27,50 pp (overmaken op rekeningnr. 10.38.08.396 t.n.v. Stichting Brabants

Industrieel Erfgoed te Oosterhout o.v.v. "Sigarenarrangement 2013"). Tevens opgeven via: brabantsindustrieelerfgoed@gmail.com.

Suikerarrangement op woensdag **16 oktober 2013** in samenwerking met de Nederlandse Suiker Industrie organiseert. Het programma ziet er als volgt uit:

10:00 uur Ontvangst met koffie in het Nationaal Vlasserij- en Suikermuseum, Stoofdijk 1a te Klundert (www.vlasserij-suikermuseum.nl).

In het museum krijgt u tijdens een rondleiding uitleg over het productieproces van suiker.

12:00 uur Broodjeslunch in het museum.

13:30 uur Bezoek aan de museale collectie machines van de Suikerfabriek van Suiker Unie in Dinteloord. Verschillende machines uit de 19e en 20e eeuw zullen draaiend worden gedemonstreerd. Hierna volgt een unieke rondgang door de huidige Suikerfabriek die in oktober volop in campagne is.

15.00 uur Bezichtiging van het Art Nouveau Directiepand van de Suikerfabriek.

16.00 uur Afsluiting van het bezoek.

Kosten: € 27,50 pp (overmaken op rekeningnr.

10.38.08.396 t.n.v. Stichting Brabants

Industrieel Erfgoed te Oosterhout o.v.v.

"Suikerarrangement 2013"). Tevens opgeven

via: brabantsindustrieelerfgoed@gmail.com.

Cultuur Monumenten Maand

In september is het weer Monumenten Maand! Een maand waarin Natuurmonumenten de deuren opent van bijzondere gebouwen en speciale activiteiten organiseert. Ontdek bloemrijke buitenplaatsen, ga eens mee met rondleidingen over eeuwenoude landgoederen of ontdek de verborgen wereld van eendenkooien of bijzondere plekken boordevol verhalen zoals bijvoorbeeld Fort bij Spijkerboor, dat dit jaar zijn 100-jarig jubileum viert. Ook kunt u een vaartocht maken langs het verdronken dorp Beulaker. Bekijk het complete aanbod van cultuur-historische activiteiten en hoogtepunten door heel Nederland www.natuurmonumenten.nl

Adreswijziging

Per 1 juli 2013 is aan de inwoning van de Monumentenfederatie Noord-Brabant bij Erfgoed Brabant in de Waterstraat in 's-Hertogenbosch een einde gekomen.

De Monumentenfederatie Noord-Brabant staat nu op eigen benen, klaar om de uitdagingen van de huidige tijd aan te gaan en door te groeien naar een breder opgezette Erfgoedfederatie. Daarbij wordt intensief gebruik gemaakt van de moderne media om met een goede toegankelijkheid optimaal dienstbaar te zijn aan vrijwilligers en hun organisaties in het Erfgoed- en Monumentenveld.

De actuele contactgegevens zijn:

Monumentenfederatie Noord-Brabant,
Postbus 99, 5570 AB Bergeijk
tel. 088 - 1130113
www.monumentenfederatienoordbrabant.nl

**Dringende oproep aan onze leden:
Commissie Fondsenwerving**

De oproep in de vorige uitgave heeft geen aanmeldingen opgeleverd terwijl de Kring heel hard een beperkt aantal personen voor deze commissie nodig heeft. Wat gaat deze commissie zoal doen, zult u zich misschien afvragen. Wel, zij gaat zich allereerst bezig houden met het opstellen van een plan om fondsen te werven. Zo moet er een bedrijvenbestand aangelegd worden en een aanpak ontwikkeld worden. Het is niet de bedoeling dat alle commissieleden zich gaan bezighouden met het bezoeken van bedrijven want dat is echt een vak apart. Het bezoeken van bedrijven is voorbehouden aan diegenen die daar ervaring in hebben. Dus schroom niet om u aan te melden! We hebben u hard nodig. Cock Vrijenhoek, bestuurslid Public Relations, tel. 0162-513961

Data komende lezingen

19 september: Presentatie van de Canon van Geertruidenberg en Lezing 'Stadrechten in Nederland'
17 oktober: Lezingen "Middeleeuwse bronnen" door Prof. Dr. Arnoud-Jan Bijsterveld, Dr. Jan Sanders en Dr. Geertruy van Singhel.
21 november: Lezing door Dhr. Han Verschure (Dongen) "De Entree van de Reformatie in de Westelijke Langstraat".
19 december: Lezing door Dhr. C. Knoop (Made, lid van onze Kring) "De Linie van Den Hout".

Sluitingsdatum kopij 'Mededelingen'

25 oktober a.s.

AANMELDFORMULIER EXCURSIE NAAR ELBURG OP 5 OKTOBER 2013

Naam:

Adres:

Postcode: **Woonplaats:**.....

Ik kom/ Wij komen metpersonen

..... leden	à € 39,50 p.p. = €
..... introducés	à € 43,00 p.p. = €
..... personen willen meevaren op een botter	à € 10,00 p.p. = €

Totaal te voldoen €

Wij vragen u vriendelijk om vóór 16 september a.s.

1. De betaling te verzorgen d.m.v. een bijschrijving van het totaal verschuldigde bedrag op rekening NL 42 RABO 0115 6003 10 t.n.v. Oudheidkundige Kring te Geertruidenberg.
2. Het volledig ingevulde formulier in de bus te doen bij Mevr. W.P.M. van Beijsterveldt-Nieuwenhuijsen, Elfhuizen 7, 4931 AX Geertruidenberg of te mailen aan fransenwilly@casema.nl

Deelname aan de excursie is geheel voor eigen risico. Het bestuur van de Oudheidkundige Kring "Geertruydenberg" aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid.